

Onderwerp Bestemmingsplan Kranenburg-Stadspark, Drafbaan

Steller H. Meinderts

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 8108

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6757133

Datum 23-01-2018

Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 29 juni 2016 heeft uw raad de evenementenregeling van bestemmingsplan Partiele herziening bestemmingsplan 'Kranenburg-Stadspark, de Drafbaan 2017' vastgesteld. De heer Hoexum heeft tegen dit bestemmingsplan beroep ingesteld. Op 23 augustus 2017 heeft de Raad van State de evenementenregeling in dit bestemmingsplan vernietigd, met name vanwege een motiveringsgebrek. Het voorliggend bestemmingsplan is aangepast conform de eisen van de Raad van State.

In uw raadscommissie R&W van 10 januari 2018 heeft de heer Hoexum ingesproken naar aanleiding van de behandeling van het bestemmingsplan. Mevrouw I. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en de heer R. Ytsma (Stadspartij) hebben in aansluiting op de inspraakreactie aangegeven dat zij willen weten of de door de heer Hoexum ingebrachte punten kloppen. Door ons is daarop toegezegd dat wij schriftelijk zullen reageren op de gestelde vragen en opmerkingen.

Samenvatting inspraakreactie

1. Er is onvoldoende inzichtelijk gemaakt wat de geluidgevelwaarde van 85 dB(C) op de geluidbinnenwaarde van de woningen betekent voor alle soorten muziek en wat het effect is op de spraakverstaanbaarheid en slaapverstoring. Omdat de geluidsisolatie van woningen voor laagfrequent geluid lager is dan voor gewoon geluid, verzoekt de heer Hoexum om de dB(C) norm te verlagen naar 82.
2. Het nieuwe bestemmingsplan staat nu opeens toe om op twee aaneengesloten dagen muziekevenementen te houden op de Drafbaan, terwijl tijdens de zitting bij de Raad van State nadrukkelijk is medegedeeld dat meerdaagse evenementen niet zijn toegestaan en niet zijn beoogd. Het verzoek is om geen twee dagen achter elkaar geluidproducerende evenementen toe te staan.
3. en 4. Wat is de motivering om onderscheid te maken tussen een rustperiode van 2 weken na een dance-evenement en slechts 1 week nadat er op twee

opeenvolgende dagen een muziek/geluidproducerend evenement wordt georganiseerd? Waarom alleen een rustperiode na een dance-evenement en niet zoals in de huidige omgevingsvergunning vastgelegd is een rustperiode van 2 weken na ieder muziekevenement? De heer Hoexum verzoekt om in de regels vast te leggen om na elk geluidproducerend evenement een rustperiode van 2 weken in acht te nemen.

Ad 1. De geluidbinnenwaarde

De geluidnormen op de gevel van alle woningen zijn op grond van het voorliggende bestemmingsplan maximaal 70 dB(A) en 85 dB(C) voor alle soorten muziek. De algemeen aanvaardde grenswaarde voor geluid binnenin woningen is 50 dB(A).

De stelling van de heer Hoexum, dat de gevelisolatie van woningen 3 dB minder goed is voor hele lage tonen dan voor gewoon geluid, klopt. Toch is, uitgaande van de geluidnormen in het bestemmingsplan, het geluid in de woningen rondom de drafbaan maximaal 48 dB(A) bij 85 dB(C) op de gevel van de woningen. 48 dB(A) valt binnen de algemeen aanvaardde normen.

Deze vrij gunstige binnenwaarde is mogelijk door de grote afstand tot de drafbaan en door de toevoeging van een dB(C)-norm aan de dB(A)-norm. De dB(A)-norm zorgt voor een beperking van het geluidsniveau ten gevolge van alle muziek; het toevoegen van de dB(C)-norm zorgt daarnaast nog eens voor een extra beperking van de lage tonen in de muziek. Het hanteren van een dubbele normering is een extra waarborg voor de omgeving om te hoge geluidsbelasting te voorkomen, omdat de geluidhinder extra wordt ingeperkt.

In de bijlage bij deze brief (en hoofdstuk 3 van het bestemmingsplan) worden de begrippen dB(A) en dB(C) en het getalsverschil in relatie tot de geluidbinnenwaarde nader toegelicht.

De dB(C)-norm is voor het menselijk gehoor pas relevant als het geluid relatief hard is, c.q. bij meer dan 85 dB. Dit is ook de reden dat de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (hierna de StAB) adviseert om uit te gaan van de C-weging voor buiten aan de gevel en de A-weging voor binnen. Dit geeft een betere indicatie van het (hinderlijk) spectrum binnenin de woning¹. In het geluidrapport behorende bij dit bestemmingsplan gaan we dan ook uit van dB(C) waarden op de gevel buiten de woning en dB(A)-waardeberekeningen voor binnen in de woningen. Het heeft geen meerwaarde om een (lagere) dB(C) norm voor in de woningen vast te stellen.

Bij een binnenniveau van 48 dB(A) is de spraakverstaanbaarheid gewaarborgd. Het normale spraakniveau is 55-60 dB(A), dus ruim boven de geluidbinnenwaarde van 48 dB(A). Dat spraakverstaanbaarheid – en ook slaapverstoring - bij de gekozen regeling in het bestemmingsplan gewaarborgd is, wordt bevestigd door de StAB in het rapport dat is opgesteld naar aanleiding van het vernietigde plan (p.28)². Slaapverstoring is niet aan de orde, omdat op grond van de regels van het

---

¹ zie: <http://www.stab.nl/over-ons/Documents/Symposium/Sessie%20-%20Evenementengeluid%20in%20de%20huiskamer.pdf>.

² Advies StAB over Partiele herziening bestemmingsplan 'Kranenburg-Staspark- de drafbaan en de Kring' d.d. 15 februari 2017, pagina 28

voorliggend bestemmingsplan alleen overdag en 's avonds muziek mag worden gemaakt.

Naar onze mening wordt in de toelichting van het voorliggende bestemmingsplan voldoende onderbouwd dat de maximale geluidbinnenwaarde 48 dB(A) is en dat deze waarde ruim binnen de – ook in de rechtspraak- algemeen aanvaardbare grenswaarden valt. Onaanvaardbare overlast door de geluidsterkte op grond van de normen in het bestemmingsplan is naar onze mening niet aan de orde en derhalve geen reden om de dB(C)-norm bij te stellen.

Ad 2 Meerdaagse geluidproducerende evenementen

Onze uitspraak bij de Raad van State dat meerdaagse evenementen niet zouden zijn toegestaan, moet worden gezien in de context van de discussie over het ontbreken van begin- en eindtijden in de regeling. Meerdaagse evenementen in de zin van evenementen die ononderbroken 's nachts en de volgende dag doorgaan, waren in het beleid en in de vorige regeling niet beoogd (en overigens nu ook niet). Maar dit was formeel onvoldoende geregeld door het ontbreken van een aanvangstijd. Dit is in het voorliggend plan gerepareerd. Er zijn nu duidelijke begin- en eindtijden.

Onder de vorige regeling waren meerdaagse evenementen ook toegestaan. Onder de vorige regeling kon zelfs een 12-daags muziekevenement -mits dit geen dance-evenement is- worden gehouden. In aanvulling op de eerdere regelingen en in afwijking van het beleid is aan de voorliggende regeling toegevoegd dat meerdaagse geluidproducerende evenementen, niet zijnde dance-evenementen, maximaal twee dagen achter elkaar zijn toegestaan en dat na een dergelijk meerdaags geluidproducerend evenement een rustperiode van een week in acht gehouden moet worden. Deze aanvullende regeling dient ter verdere bescherming van de leefomgeving. Er is geen onderzoek bekend dat ingaat op de hinder van de opeenvolgende evenementendagen, maar in het algemeen kan worden gesteld dat meerdaagse evenementen hinderlijker zullen zijn dan een eendaags evenement (zie voetnoot 2).

De stelling van de heer Hoexum dat opeens meerdaagse evenementen mogelijk zijn is niet correct. Het beleid en de vorige regelingen maakten dit ook al mogelijk. In voorliggende regeling leggen wij juist een beperking ter bescherming van de leefomgeving op.

Ad 3 en 4. Gehanteerde rustperiodes

In het beleid en in de Partiële herziening van 2016 is voor dancefeesten een rustperiode opgenomen. Ook in de voorliggende regeling is opgenomen dat tussen 2 dancefeesten minimaal 2 weken moet zitten. In deze 'rust'periode van 2 weken kunnen overigens wel andersoortige evenementen met geluidproductie worden georganiseerd.

De Raad van State heeft geoordeeld dat onvoldoende gemotiveerd is waarom het voor een dance-evenement wel noodzakelijk is om een rustperiode te hanteren en voor andere soorten muziekevenementen niet. In de voorliggende regeling is dit motiveringsgebrek hersteld.

Van de 12 geluidproducerende evenementen mogen er maximaal 6 een dance-evenement zijn. De hinder van dancemuziek moet niet worden verward met een

hoog geluidniveau. Zoals eerder is aangegeven, is dit niveau in het voorliggend bestemmingsplan relatief laag en de overlast beperkt. Hinder kan echter wel ontstaan door het *karakter van dancemuziek*: de elektronisch geproduceerde zware, snel repeterende, basgeluiden. De zogenaamde beats per minuut. Buiten het evenemententerrein zijn vooral deze 'repeterende bassen' te horen en moeilijker te negeren. Om deze reden zijn dance-evenementen in artikel 1 van het bestemmingsplan gedefinieerd en is voor dance-evenementen een strengere regeling opgenomen dan voor andere geluidproducerende evenementen. Er geldt een rustperiode van 2 weken tussen 2 dance-evenementen (een dance-evenement duurt maximaal 8 uur). Bij andere muzieksoorten zijn de bassen minder dominant en is er sprake van meer variatie. Daarom zijn deze niet of minder hinderlijk. De regeling is in dit opzicht niet gewijzigd.

In aanvulling op de eerdere regeling hebben wij een rustperiode opgenomen na een meerdaags geluidproducerend evenement. Na een meerdaags geluidproducerend evenement geldt een rustperiode van een week. Anders dan bij de rustperiode die geldt tussen dance-evenementen mag in de week (7 dagen) na een meerdaags evenement in het geheel geen geluidproducerend evenement worden georganiseerd. Wanneer op vrijdag en zaterdag een muziek-evenement wordt georganiseerd betekent dit, dat niet eerder dan op de zondag in de week die daarop volgt weer een geluidproducerend evenement mag worden georganiseerd.

In zijn inspraakreactie geeft de heer Hoexum aan dat volgens de nog steeds geldende omgevingsvergunning – voorheen milieuvergunning genoemd - na ieder muziek-evenement twee weken rust moet volgen. Deze stelling is niet juist. Op grond van deze omgevingsvergunning moet alleen bij evenementen met meer dan 8.000 bezoekers (in deze vergunning categorie 1 evenementen genoemd) een rustperiode in acht genomen worden. Dance-evenementen en ook andersoortige muziek-evenementen trekken soms minder dan 8.000 bezoekers. Volgens de huidige omgevingsvergunning kan er een 12-daags muziek-evenement worden georganiseerd, mits het aantal bezoekers niet meer dan 8.000 per dag bedraagt. Op dit moment wordt gewerkt aan het actualiseren van deze omgevingsvergunning, met als doel om deze aan te laten sluiten op voorliggende regeling en het beleid.

Wij begrijpen de wens van de heer Hoexum om na elk geluidproducerend evenement een rustperiode van 2 weken in te lassen, maar wij achten dat gelet op de gehanteerde geluidsnormen en het verschil in beleving van dance en 'gewone' muziek niet nodig. Zoals eerder aangegeven beschermen de gestelde normen de leefomgeving naar onze mening voldoende. Daarbij is een rustperiode van 2 weken na elk geluidproducerend evenement niet wenselijk, omdat dit een ongewenste beperking oplevert voor de ontwikkeling van de drafbaan als topevenementenlocatie voor de stad en regio.

Conclusie

Voorliggende evenementenregeling biedt naar onze mening voldoende (en verdere) bescherming voor de leefomgeving en maakt het mogelijk om de drafbaan (verder) te ontwikkelen tot een top evenementen locatie. De opmerkingen van de Raad van State hebben wij ter harte genomen. Hiermee hebben wij de verwachting dat het motiveringsgebrek is hersteld.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter den Oudsten", written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter Teesink", written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage

De geluidnormen op de gevel van alle woningen zijn op grond van het bestemmingsplan maximaal 70 dB(A) en 85 dB(C) op de gevel voor alle soorten muziek. De algemeen aanvaarde grenswaarde voor geluid binnenin woningen is 50 dB(A).

De stelling van de heer Hoexum, dat de gevelisolatie van woningen 3 dB minder goed is voor hele lage tonen dan voor gewoon geluid, klopt. Toch is, uitgaande van de geluidnormen in het bestemmingsplan, het geluid binnenin de woningen rondom de drafbaan maximaal 48 dB(A) bij 85 dB(C) op de gevel van de woningen. Dit heeft te maken met de dubbele normering: zowel een dB(A) als een dB(C)-norm. De dB(C)-norm beperkt alle muziek, maar vooral muziek met veel zware bassen. Om dit te kunnen toelichten is allereerst uitleg nodig over het menselijke gehoororgaan en de begrippen dB(A) en dB(C) (zie ook hoofdstuk 3 van het bestemmingsplan).

1. Het menselijk gehoororgaan

Het menselijk gehoororgaan hoort niet alle geluid, zoals een meetinstrument dat doet: lineair. Menselijk gehoor is gevoelig voor middentonen; bastonen en hoge tonen zijn minder goed hoorbaar. Pas als het geluid heel hard is, wordt het ervaren van bastonen relevant.

2. dB(A)

Geluid zonder correctie voor de menselijke waarneming, wordt uitgedrukt in dB en is lineair. Maar het menselijk gehoororgaan wordt beter benaderd met een correctie: de A-weging: er wordt minder gewicht gehangen aan de hoge en hele lage tonen.

Gewoon geluid wordt dus het beste uitgedrukt in dB(A). Het dB(A)-getal komt tot stand door een samenstelling van de waarde van de gemeten frequenties. Tot voor enkele jaren werd geluid bij evenementen dan ook uitsluitend gemeten volgens de dB(A)-curve.

3. dB(C)

Tegenwoordig is een norm voor muziekgeluid volgens de dB(A)-curve niet meer voldoende doordat er in sommige soorten muziek vaak meer bastonen worden geproduceerd.

De Nederlandse Stichting Geluidshinder stelt: Door de ontwikkelingen in muziekstijlen en de kwaliteit van geluidsinstallaties worden tegenwoordig vaak meer lage tonen geproduceerd en sluiten de huidige beoordelingscriteria voor muziek niet altijd meer aan op de praktijk. Hierdoor kunnen bewoners rondom horecabedrijven hinder ervaren van met name de bastonen. Lage tonen worden door bouwkundige constructies minder goed tegengehouden dan midden- en hoge tonen. Meer bassen in muziekgeluid in het horecabedrijf kan daarom resulteren in meer overlast voor de (woon)omgeving. Binnen het bedrijf is de oververtegenwoordiging van basgeluid niet snel zichtbaar, omdat deze een relatief beperkte bijdrage leveren aan het totale A-gewogen geluidsniveau.

Een extra beperking voor de geluidssterkte is er als naast een dB(A)-norm een dB(C)-norm geldt. Het dB(C)-getal komt net als een dB(A)-getal tot stand door een samenstelling van de waarde van de gemeten frequenties, maar nu krijgen de zware bastonen een zwaarder gewicht.

Het lage basgeluid zorgt meestal voor de meeste last bij omwonenden. Het lage basgeluid draagt door de lange golflengte veel verder dan gewoon geluid en

dringt makkelijker door muren.

De dB(C)-norm is -naast de dB(A)-norm - een extra waarborg voor de omgeving bij het voorkomen van een te hoge geluidbelasting; het geluidniveau wordt verder ingeperkt.

Overigens is – ook volgens de Stichting Advisering bestuursrechtspraak - de C-norm pas relevant als het geluid heel hard is, c.q. meer dan 85 dB. Daaronder reageert het menselijk gehoor volgens de dB(A)-curve.

4. Getsverschil

Er is een getsverschil tussen dB(A) en dB(C). Omdat de zware bastonen zwaarder meewegen bij dB(C) is bij eenzelfde muziekstuk het dB(C)-getal altijd hoger dan het dB(A)-getal. Hoeveel het verschilt hangt af van de muziekstijl en hoe ver van de geluidsbron wordt gemeten. Uit de gemeentelijke praktijk blijkt dat een getsverschil van 15 *bij de bron* de werkelijkheid goed benadert. Ook de StAB gaat uit van 14 à 15 tussen de dB(A) en de dB(C)-waarde. Op afstand neemt het verschil toe. Dit blijkt ook uit de tekeningen in paragraaf 3.1 van het bestemmingsplan. Dit komt doordat hoge en middentonen sneller uitdempen dan de lage tonen als gevolg van de lange geluidgolven. Gevolg is dat, als op een afstand van enkele honderden meters het geluid op de gevel ten gevolge van muziek met veel zware bassen 85 dB(C) is, het geluidniveau gemeten in dB(A) nog maar 65 kan zijn. Met de gebruikelijke gevelisolatie voor oudere woningen van 20 dB is het binnenniveau dan 45 dB(A). Nu conform de stelling van de heer Hoexum uit berekeningen van de gemeente blijkt (zie paragraaf 3.3 van het bestemmingsplan) dat de gevelisolatie voor hele lage tonen 3 dB minder is dan voor gewoon geluid, is in het slechtste geval de binnenwaarde maximaal 48 dB (A). Voor verder weggelegen woningen of bij een andere podium- of windrichting is het resultaat nog gunstiger.